

۲۵۸۵۱۱۱۱

به نام خدا

اقدام پژوهی کاربردی از طراحی تا اجرا

مؤلفان

اصغر بتیار، عباس کوه‌کس، اهین کارخانه

www.tasalotpub.ir

سرشناسه	: بنیار، اصغر.
عنوان و نام پدیدآور	: اقدام پژوهی کاربردی (از طراحی تا اجرا): پژوهش در عمل / اصغر بنیار، عباس کوهکن، امین کارخانه.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات تسلط، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۹۳-۵۹-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
عنوان دیگر	: پژوهش در عمل.
موضوع	: تحقیق عملی در آموزش و پرورش
موضوع	: Action research in education
موضوع	: تحقیق عملی
موضوع	: Action research
شناسه افزوده	: کارخانه، امین،
شناسه افزوده	: کوهکن، س.
رده بندی کنگره	: ۲۴/LL ۲۸
رده بندی دیویی	: ۶/۳۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹ ۸۹۶۴

۹۱۲ ۸۵۹۲۶۸

@tasalot93

www.tasalotpub.ir

اقدام پژوهی کاربردی (از طراحی تا اجرا) - پژوهش در عمل

مولفان: اصغر بنیار، عباس کوهکن، امین کارخانه

هماهنگی، ناظر و بازبینی نهایی: مهران بازارمچ	سال چاپ: ۱۳۹۸
نوبت چاپ: اول	تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
صفحه آرا و طراحی جلد: آیدا عباس زادگان	چاپ و صحافی: صدف
تایپو گرافیکست: محمد نوروزی	قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان

نمایندگی فروش: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، نبش ساختمان ناشران، پلاک ۲۷۳ فروشگاه شباهنگ

تلفن: ۶۶۹۵۳۶۰۹-۶۶۴۱۳۱۷۵

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات تسلط است. و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت، اعم از فتوکپی از کل یا جزئی از کتاب و حتی برداشت بصورت دستنویس را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

«به نام خدایی که مادر را آفرید»

مقدمه ناشر

دل‌هایی که روی آن کلمه تقوا و محبت نوشته شده به هرجایی که بخواهند پرواز می‌کنند و کائنات در مقابل آنها سرتعظیم فرود می‌آورند.

سلام به خواننده گرامی

هزاران بار خواندنتان را شکر و سپاس که گروه تسلط این توانایی را یافت تا بتواند جهت رشد و حالی علم و فرهنگی این مرز و بوم، قدمی بسیار کوچک بردارد و با انتشار کتاب‌هایی به معرفی این گفتن و سبکی جدید برای مطالعه دارند، اندکی از ناهمواری‌های فکری در رابطه با تربیت نوجوان امروزی شما را هموار سازد.

فسانه گشت و کهن: دنیای کنونی

سخن نو آری که نور را حلاوتیست دگر

مسیری را که ما برای موفقیت خود ترسیم می‌ماییم، برخاسته از آرزوهای ماست و هر روز به آن شاخ و برگ بیشتری می‌دهیم و با انگیزه‌های بسیار و شوقی سرشار ناهمواری‌های قلّه را برای خود هموارتر و آرامش خود را تضمین بیشتری می‌دهیم. امیدوارم خواننده‌ای این کتاب را مطالعه می‌کند، راه موفقیت خود را ترسیم و مسیر هموار را انتخاب کرده و با انگیزه‌ای فراوان به سمت قلّه‌ای آرزوهای خود در تلاش و حرکت باشد و موفقیت خود را ضامن آرامش خود بداند.

این کتاب سبکی متفاوت برای تربیت نوجوان امروزی شماس. نویسنده‌ای که هر روز در حال تغییر و دگرگونی شخصیتی است و به مراتب نوجوان امروزی با نوجوان هیچ دوره‌ای نه تنها قابل مقایسه نیست بلکه روش‌های تربیتی جدیدی می‌طلبد. گروه تخصصی فسمتی از مسیر را برای شما هموار کرده است. کافیست خودتان را باور داشته باشید که می‌توانید با نوجوان امروزی مسیر زندگی خود و او را، مملو از ساحل‌هایی کنید که هر کدام از آن‌ها به دریای بیکران موفقیت، شادی و بهروزی منتهی می‌شود. آنگاه موفقیت همراه همیشگی شما خواهد بود.

مدیر مسئول انتشارات تسلط

مهران بازارمچ

مقدمه

پژوهش کوششی هوشمندانه و روش‌مند برای یافتن بهترین راه‌حل‌های ممکن مسائل موجود در عرصه‌های مختلف کار و زندگی است و گسترش کمی و کیفی فعالیت‌های پژوهشی پشتوانه‌ای توسعه پایدار و تعالی همه جانبه‌ی هر جامعه‌ای است.

در این میان آموزش موثر روش‌های صحیح و بهینه‌ی پژوهش موفقیت پژوهش‌های انجام پذیرفته را تضمین می‌نماید. بدیهی است که گسترش پژوهش و آموزش پژوهش در گرو تعامل سازنده تمامی بخش‌های فعال آموزشی و پژوهشی است و هیچ یک از سازمان‌ها به تنهایی قادر به بهبود وضع پژوهش نیستند. بنابراین پیشرفت در این زمینه نیازمند عزمی عمومی است و توجه حایگاه و ارتقای پایگاه پژوهش را می‌طلبد.

شناخت واقعیت‌های موجود و بی‌بردن به روابط میان آنها مستلزم انتخاب روش پژوهشی مناسب است. شناخت روش‌های پژوهشی و آگاهی از نکات قوت و روش‌های استفاده از آنها در علوم اجتماعی و رفتاری از اساسی‌ترین پیش‌نیازهای پژوهش است. زیرا این علوم، بیش از هر علم دیگری در فراز و نشیب روش‌های تئوریک و علمی سرگردان بوده‌اند. هدف اصلی این کتاب معرفی یکی از روش‌هایی است که در علم جامعه‌شناسی مورد توسعه‌ی مهارت‌ها یا رویکردهای جدید و حل مسئله با استفاده از کاربرد مستقیم روش‌ها در مراکز آموزشی و با محیط‌های واقعی و شغلی به کار برده می‌شود.

باید توجه داشت که اقدام پژوهی در سال‌های اخیر بیش از سایر روش‌های پژوهشی در علوم اجتماعی و انسانی شهرت پیدا کرده است.

آنچه در نظام تعلیم و تربیت از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و به نوعی اهمیت ویژه‌ای دارد، انجام پژوهش در زمینه‌های مختلف به شمار می‌آید. گسترش رویکرد پژوهش‌مدار در امر آموزش مقاطع مختلف تحصیلی است و این اقدام پژوهی و معلم پژوهنده است که می‌تواند دانش‌آموزان دانش پژوه پرورش دهد که با تلاش و پژوهش می‌تواند به مرزهای دانایی گام نهاده و در گسترش گستره‌ی دانش مفید و موثر باشد.

با آرزوی سلامتی و سربلندی برای معلمان پژوهنده و پژوهشگران عزیز کشورمان

فهرست ***** صفحه

۷.....	اهمیت و ضرورت پژوهش
۸.....	انواع اصلی و روش های معمول پژوهشی
۱۱.....	اهمیت رویکرد پژوهش مدار در آموزش رسمی
۱۲.....	ویژگی های اقدام پژوهی
۱۲.....	ویژگی های رویکرد پژوهشی
۱۳.....	ویژگی های پژوهشگر موفق
۱۳.....	معلم پژوهنده کیست؟
۱۵.....	شرایط لازم برای پژوهشگر شدن معلمان
۱۷.....	تفاوت ها و شباهت های اقدام پژوهی با سایر پژوهش ها
۱۸.....	موضوع ها و زمینه های مناسب برای پژوهش کلاسی
۲۰.....	تصمیم گیری در مورد شروع اقدام پژوهی
۲۱.....	زمینه های اجرای اقدام پژوهی
۲۳.....	مراحل پژوهش در عمل
۲۴.....	مشخص کردن موضوع و عنوان پژوهش
۲۷.....	توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسئله
۲۹.....	گردآوری اطلاعات (شواهد ۱)
۳۲.....	روش مصاحبه در جمع آوری اطلاعات
۳۲.....	ویژگی و خصوصیات مصاحبه گر
۳۳.....	انواع مصاحبه
۳۴.....	تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها
۳۷.....	انتخاب راه جدید موقتی
۳۸.....	اجرای طرح جدید و نظارت بر آن
۴۰.....	گردآوری اطلاعات (شواهد ۲)

فهرست ***** صفحه

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن	۴۲
تجدید نظر و دادن گزارش نهایی یا اطلاع رسانی	۴۴
نکات شایان توجه در اقدام پژوهی معلمان	۴۵
انتظارات برآمده از پژوهنده شدن معلمان	۴۵
اهداف عمده‌ی اجرای برنامه‌ی معلم پژوهنده	۴۷
کلیات اقدام پژوهی مشارکتی	۴۷
استفاده از روش‌های چندگانه برای ایجاد مشارکت	۴۹
چالش‌های اخلاقی در اقدام پژوهی مشارکتی	۵۰
اهمیت دیدگاه‌های چندگانه در اقدام پژوهی مشارکتی	۵۱
تعریف موفقیت و شکست در اقدام پژوهی مشارکتی	۵۲
اصول اساسی و موثر چگونگی رابطه در اقدام پژوهی	۵۲
ملاحظات برای درست نوشتن در قدها پژوهی	۵۳
اعتباربخشی به یافته‌های اقدام پژوهی	۵۴
اصول نوشتن و نگهداری یادداشت‌های اقدام پژوهی	۵۶
شاخص‌های گزارش اقدام پژوهی	۵۷
الگویی از گزارش یک اقدام پژوهی کامل	۵۹
نمونه‌هایی از طرح‌های معلمان پژوهنده برگزیده استانی و کشوری	۷۶
منابع فارسی	۱۰۱
منابع انگلیسی	۱۰۴